

Protokoll, fört vid ett allmänt medborgar-
möte å Ålands folkhögskola den 6 december
1939 för att bilda ett frivilligt beväpnat
värn, benämnt "Ålands hemvärn".

Närvarande voro cirka 220 personer, representerande de flesta av de
åländska fastlandsocknarna.

§ 1.

Mötet öppnades av ordföranden i den av medborgarmötet den 5 december
1939 tillsatta kommittén för att förbereda bildandet av "Ålands hemvärn",
vicehäradshövdingen B.J. Palme.

§ 2.

Till mötesordförande valdes enhälligt landshövdingen Ruben Österberg
och till sekreterare kallades magister Jan-Erik Eriksson.

§ 3.

På uppmaning av ordföranden föredrog vicehäradshövdingen B.J. Palme
det av den förberedande kommittén uppgjorda förslaget till organisation
för "Ålands hemvärn". Förslaget var av följande lydelse:

"Sedan den av medborgarmötet å Ålands folkhögskola av den 5 december
1939 tillsatta kommittén för att förbereda bildandet av "Ålands hemvärn"
denna dag i saken konfererat med vederbörande civila och militära myndig-
heter på Åland, får kommittén under samarbete med nämnda myndigheter här-
med till det uppskjutna mötet framkomma med följande förslag:

Enär vårt land sedan den 30 sistlidne november befinner sig i krig
med Sovjet-Ryssland, varunder nu redan med fullkomlig tydlighet framgått,
att det är fråga om en kamp på liv och död för värnandet av allt det som
är dyrast i vårt liv: rikets självständighet, vår frihet, vår tro och
våra hem, gäller det även för varje ålänning att göra sitt yttersta i och
för framgångsrikt värnande av vår hembygd, varför kommittén härmed för
mötet föreslår, att i landskapet Åland omedelbart uppställas ett frivil-
ligt beväpnat värn, kallat "Ålands Hemvärn".

Vidkommande hemvärnets uppgift och organisation hava vi omfattat föl-
jande huvudpunkter, vilka kommittén förutsätter att dagens möte enhäl-
ligt godkänner

1:o) Hemvärnets uppgift är att värna den åländska hembygden.

Hemvärnets bestånd så länge krigstillstånd varar i landet.

2:o) Hemvärnets område får icke beordras utom landskapets Ålands gränser.

3:o) Hemvärnets kommando- och undervisningsspråk är svenska.

Hemvärnet instrueras och ledes av till den svenska befolkningen i Finland hörande militärbefäl, i främsta rummet av på Åland födda eller bosatta reservofficerare och underbefäl.

4:o) Hemvärnet är underställt vederbörande militära befälhavare.

5:o) Hemvärnets beväpning och intendentur ombesörjes av militärförvaltningen.

Mariehamn, den 6 december 1939.

B.J. Palme.

Viktor Strandfält.

Jan-Erik Eriksson.

Albert Jansson.

Arthur Nordblom.

Carl Skand."

Sedan en hälsning upplästs från redaktör J. Sundblom, vari denna varmt understödde tanken på bildandet av "Ålands hemvärn" och uttalade förhoppningen att kommittéförslaget måtte av mötet enhälligt godkännas, förklarades ordet fritt.

Efter en stunds diskussion godkände mötet enhälligt och med acklamation det uppgjorda kommittéförslaget oförändrat. På ordförandens fråga, om någon av de närvarande motsatte sig bildandet av Ålands hemvärn i den organisatoriska utgestaltning densamma nu erhållit, gjorde ingen någon invändning.

§ 4.

Den förberedande kommitténs förslag om att ett centralutskott på tre personer och ett ansvarigt ombud för varje socken, som skola förestå de nödiga praktiska arrangemangen från hemvärnets sida, godkändes enhälligt av mötet.

I centralutskottet invaldes: vicehäradshövdingen B.J. Palme, Mariehamn, handlanden Albert Jansson, Saltvik och agronomen Arthur Nordblom, Sund.

Till ansvariga ombud inom varje kommun utsågos

För Saltvik:	Bonden Carl Johansson,
" Jomala:	Polisen Valter Häggblom,
" Finström:	Bonden Nils Karlsson,
" Eckerö:	Folkskolläraren G. Hagnäs,
" Mariehamn:	Vicehäradshövdingen B.J. Palme,
" Lemland:	Folkskolläraren Karl Sjöstrand,
" Sund:	Bonden Arthur Eriksson,
" Hammarland:	Folkskolläraren K.G. Granskog (suppleant Bonden Alvar Nordström)
" Geta:	Polisen Ruben Jansson (Suppleant E. Dahlblom)
" Brändö:	Folkskolläraren Evald Häggblom,

För Föglö: Landstingsmannen K.A. Helin.

Åt centralkommittén uppdrogs, att på egen hand utse ombud för de återstående kommunerna på Åland.

§ 5.

Ordföranden erinrade slutligen om att mötet ägt rum på självständighetsdagen och att dess beslut helt gått i det tecken denna dag innefattar. Ordföranden uppmanade de närvarande att stiga upp för att därmed giva ett påtagligt uttryck för den ansvarskänsla, som i denna historiska stund framstrungit ur det åländska folkets djup. Landshövdingen formulerade stundens allvar i orden: "Det gäller landet och Åland inom landet".

Till sist sjöngs unisont "Vårt land".

Å mötets vägnar:

Ruben Österberg.

Jan-Erik Eriksson.

Ordförande.

Sekreterare.

Justerat och godkänt:

Viktor Strandfält.

Einar Sjöholm.